

قال الله تبارک و تعالی:

﴿قَدْ أَفْلَحَ مَنْ زَكَّاهَا﴾

سوره مبارکه شمس، آیه ۹

امام خامنه‌ای مدظله العالی:

درس خواندن و تهذیب اخلاق و هوشیاری سیاسی همراه با تلاش‌های انقلابی، وظائفی هستند که دختران و پسران این نسل باید آنها را هرگز فراموش نکنند. ۱۳۹۸/۹/۲۴

عنوان:

توصیه امام امت در خصوص ماه شعبان المعظم

شناسنامه مطلب	
t-397	کد مطلب
تزکیه‌ای / مباحث معرفتی / مناسبت‌ها / مناسبت‌های قمری	رده
شعبان المعظم، مناجات شعبانیه، آمادگی برای ماه رمضان، جهاد اکبر، خودسازی، امام خمینی (ره)	برچسب
	توضیحات

پایگاه تزکیه‌ای، علمی، بصیرتی و مهارتی **نُمو**

nomov.ir

امام خمینی (ره):

در این ماه شعبان با «مناجات شعبانیه»^۱ - که از اول تا آخر این ماه دستور خواندن آن وارد شده - خدای تبارک و تعالی را هیچ مناجات کردید؟

و از مضامین عالی و آموزنده آن در ایمان و معرفت بیشتر نسبت به مقام ربوبیت استفاده نمودید؟ درباره این دعا وارد شده که این مناجات حضرت امیر علیه السلام و فرزندان آن حضرت است؛ و همه ائمه طاهرین علیهم السلام، با آن خدا را می‌خوانده‌اند. و کمتر دعا و مناجاتی دیده شده که درباره آن تعبیر شده باشد که همه ائمه علیهم السلام آن را می‌خوانده‌اند و با آن خدا را مناجات می‌کرده‌اند. این مناجات در حقیقت مقدمه‌ای جهت تنبه و آمادگی انسان برای پذیرش وظایف ماه مبارک رمضان می‌باشد؛ و شاید برای این باشد که به انسان آگاه ملتفت انگیزه روزه و ثمره پر ارج آن را تذکر دهد.

ائمه طاهرین علیهم السلام، بسیاری از مسائل را با لسان ادعیه بیان فرموده‌اند. لسان ادعیه با لسانهای دیگری که آن بزرگواران داشتند و احکام را بیان می‌فرمودند خیلی فرق دارد. اکثراً مسائل روحانی، مسائل ماوراء طبیعت، مسائل دقیق الهی و آنچه را مربوط به معرفة الله است، با لسان ادعیه بیان فرموده‌اند. ولی ما ادعیه را تا آخر می‌خوانیم و متأسفانه به این معانی توجه نداریم، و اصولاً نمی‌فهمیم چه می‌خواهند بفرمایند.

در این مناجات می‌خوانیم:

الهی هب لی کمال الانقطاع إلیک؛ و انر ابصار قلوبنا بضیاء نظرها إلیک، حتّی تخرق

ابصار القلوب حجب النور، فتصل إلی معدن العظمة و تصیر ارواحنا معلّقة بعزّ قدسک.

«بار الها، گسستگی کامل از جهان و توجه به سوی خودت را ارزانیم فرما، و چشم دلهایمان را با پرتو دیدار خودت روشن گردان تا دیده دلها پرده‌های نور را بدرد و به معدن عظمت و جلال برسد و جانهایمان به درگاه عزّ قدس تو تعلق گیرد.»

۱- اقبال الأعمال، اعمال ماه شعبان، ص ۶۸۵. مصباح المتعبد، ص ۳۷۴. بحار الانوار، ج ۹۱، ص ۹۷-۹۹، «کتاب الذکر والدعاء»، باب ۳۲، حدیث ۱۲.

این جمله الهی هب لی کمال الانقطاع إليك شاید بیانگر این معنا باشد که مردان آگاه الهی باید پیش از فرارسیدن ماه مبارک رمضان خود را برای صومی که در حقیقت انقطاع و اجتناب از لذات دنیاست (و این اجتناب به طور کامل همان انقطاع إلى الله می‌باشد.) آماده و مهیا کنند. کمال انقطاع به این سادگی حاصل نمی‌شود. احتیاج فوق العاده به تمرین، زحمت، ریاضت، استقامت و ممارست، دارد تا بتواند با تمام قوا از ما سوی الله منقطع گردد و به غیر خداوند توجهی نداشته باشد. تمام صفات وارسته انسانی در انقطاع کامل إلى الله نهفته است. و اگر کسی بدان دست یافت، به سعادت بزرگی نایل شده است. لیکن با کوچکترین توجه به دنیا محال است انقطاع إلى الله تحقق یابد. و کسی که بخواهد روزه ماه مبارک رمضان را با آن آدابی که از او خواسته‌اند انجام دهد، لازم است انقطاع کامل داشته باشد تا بتواند مراسم و آداب مهمانی را به جا آورد، و به مقام میزبان تا آنجا که ممکن است عارف گردد.

آیا این ناسپاسی و نمک ناشناسی نیست که انسان سر سفره مولای خویش بنشیند، و با اعمال و کردار گستاخانه و بی ادبانه خود نسبت به میزبان محترم که ولینعمت او می‌باشد اهانت و جسارت کند، کارهایی را که نزد میزبان زشت و قبیح است مرتکب گردد؟

مهمان باید لا اقل میزبان را بشناسد و به مقام او معرفت داشته باشد، و به آداب و رسوم مجلس آشنا بوده سعی کند عملی بر خلاف اخلاق و نزاکت از او سرزنزد. مهمان خداوند متعال باید به مقام خداوندی حضرت ذی الجلال عارف باشد- مقامی که ائمه، علیهم السلام، و انبیای بزرگ الهی همیشه دنبال معرفت بیشتر و شناخت کامل آن بوده‌اند و آرزو داشتند که به چنین معدن نور و عظمتی دست یابند. و **أَنر أَبصار قلوبنا بضیاء نظرها إليك، حَتَّى تخرق أَبصار القلوب حجب التَّور فتصل إلى معدن العظمة.** ضیافه الله همان «معدن عظمت» است. خداوند تبارک و تعالی برای ورود به معدن نور و عظمت از بندگان دعوت فرموده است، لیکن بنده اگر لایق نباشد نمی‌تواند به چنین مقام با شکوه و مجللی وارد گردد. خداوند تعالی بندگان را به همه خیرات و مبرّات و بسیاری از لذات معنوی و روحانی دعوت فرموده است، ولی اگر آنان برای حضور در چنین مقامات عالی‌ای آمادگی نداشته باشند، نمی‌توانند وارد آن شوند. با آلودگی‌های روحی، رذایل اخلاقی، معاصی قلبیه و قالبیه، چه گونه می‌توان در محضر ربوبی حضور یافت و در مهمانسرای رب الارباب که «معدن العظمة» می‌باشد وارد شد؟

لیاقت می‌خواهد؛ آمادگی لازم است. با روسیاهیها و قلبهای آلوده که به حجابهای ظلمانی پوشیده شده است این معانی و حقایق روحانی را نمی‌توان درک کرد. باید این حجابها پاره گردد و این پرده‌های تاریک و روشنی که بر قلبها کشیده شده و مانع وصالِ *إلى الله* گردیده کنار رود، تا بتوان در مجلس نورانی و با شکوه الهی وارد شد.^۱

اهل معرفت می‌گویند حق تعالی برای محبوب خود رفع حجب می‌کند. و خدا می‌داند در این رفع حجب چه کرامتهایی است. غایت آمال اولیا و نهایت مقصد آنها همین رفع حجب بوده، *حَتَّى تَخْرُقَ أَبْصَارُ الْقُلُوبِ حِجَابَ النُّورِ، فَتَصِلَ إِلَى مَعْدِنِ الْعِظْمَةِ، وَ تَصِيرَ أَرْوَاحُنَا مَعْلُوقَةً بِعِزِّ قُدْسِكَ*. خداوندا، این نورانیت بصیرت قلوب که اولیا از تو خواستند و خواهش نمودند به نورانیت آن واصل به تو شوند چه بصیرتی است؟ بار الهی، این حجب نور که در لسان ائمه معصومین ما متداول است چیست؟ این معدن عظمت و جلال و عزّ قدس و کمال چه چیزی است که غایت مقصد آن بزرگواران است، و ما تا آخر از فهم علمی آن هم محرومیم تا چه رسد به ذوق آن و شهود آن؟ خداوندا، ما که بندگان سیه روی سیه روزگاریم، جز خور و خواب و بغض و شهوت از چیز دیگر اطلاع نداریم و در فکر اطلاع هم نیستیم، تو خود نظر لطفی به ما کن و ما را از این خواب بیدار و از این مستی هشیار فرما.^۲

۱- جهاد اکبر، ص ۳۶

۲- چهل حدیث (اربعین حدیث)، ص ۴۳۲ (نرم افزار مجموعه آثار امام خمینی (ره)؛ مرکز تحقیقات کامپیوتری نور)